

Samferdselsdepartementet
Akersgata 59
0180 OSLO

Vår dato: 07.03.2017
Deres ref.: 16/2135

Høringsuttalelse om endring av jernbaneloven og yrkestransportloven – billett og gebyr

NHO Transport viser til Samferdselsdepartementets forslag til endringer i jernbanelovens paragraf 7 b og yrkestransportlovens paragraf 31 med høringsfrist 8.3.17. Vi vil i det følgende kommentere vår forståelse av lovendringene og mulige konsekvenser av disse.

Et sømløst kollektivtilbud gjør det mer attraktivt å reise kollektivt, og NHO Transport støtter arbeidet med nasjonal harmonisering av reiseinformasjon og billettering. Kundene skal ikke møte organisatoriske eller praktiske problemer, som følge av at reisen foregår med flere driftsarter eller krysser geografiske grenser. Betalingsordninger og løsninger som gjør kontantbruk overflødig er også positivt. Vi støtter dessuten forslaget om konkurransenøytralitet mellom operatørene når det gjelder krav til reiseinformasjon og elektroniske baksystemer.

Det offentlige tar i dag ansvaret for infrastruktur for elektronisk billettering gjennom selskapet Interoperabilitetstjenester AS. Vårt prinsipielle syn er at det offentlige fortsatt skal ta ansvar for å finansiere disse oppgavene og tjenestene. Det er fornuftig å organisere dette i et offentlig eid selskap. Vi har forståelse for at kostnadene må fordeles ut fra hvor og med hvem reisene gjennomføres.

Samferdselsdepartementet foreslår i høringsnotatet at det skal innkreves gebyrer. *"Forslaget til lovendring innebærer at leverandøren av de aktuelle kollektivtjenestene blir pålagt å betale gebyret"(...) Endringen kan innebære at gebyret pålegges operatøren som fylkeskommunen eller staten har avtale med. I slike tilfeller vil det være naturlig at gebyret inkluderes i kostnadene som dekkes gjennom vederlaget til operatør".*

Vår forståelse er at ved bruttoanbud har bestilleren inntektsansvaret og dekker gebyret. Skal operatørene belastes gebyrene gjennom kontrakter, må dette være tydelig formulert som en del av konkurransegrunnlaget. Operatørene må dessuten gis forutsigbarhet på størrelsen på gebyrene og reguleringen av disse i avtaleperioden. Alternativt vil dette medføre risiko for tilbyderne, som må prises inn i anbudene. Tjenesteyterne må dessuten bli representert i styrende organer for å kunne påvirke hvordan tjenestene skal utvikles og driftes.

Lovendringen i yrkestransportlovens paragraf 31 andre ledd skal gjelde *"den som mot vederlag driv persontransport med motorvogn og fartøy"*. Vi stiller spørsmål ved om kommersielt basert kollektivtrafikk med ekspressbusser, flybusser, turistruter og historiske ruter dermed skal tilknyttes og bruke elektroniske støttesystemer for billettering. Blir dette et krav fra

myndighetenes side, mener vi at gebyrkostnadene må kompenseres med basis i EUs kollektivtransportforordning.

Vi vil understøtte denne argumentasjonen med henvisning til saken hvor Sør-Trøndelag fylkeskommune stilte vilkår om at den kommersielt baserte flybussruten til Nettbuss skulle betjene Trondheim sentralstasjon. I Samferdselsdepartementets behandling av klagesaken, jamfør departementets referanse 13/1855, skriver Samferdselsdepartementet blant annet følgende i brevet datert 30.04.2014:

"Dersom et slikt vilkår om å betjene bestemt stoppested skal pålegges et busselskap som driver en kommersiell bussrute, i strid med selskapets uttrykte interesse, vil det i realiteten innebære at det offentlige sikrer seg fra busselskapet en kollektivtransporttjeneste som omhandlet i EUs kollektivtransportforordning (1370/2007). Vi viser til bl.a. definisjonene i artikkel 2 litra a) "offentlig transport", og litra d) "yter av offentlig tjeneste". Forordningen er inntatt i norsk rett ved forskrift om gjennomføring av forordningen av 17. desember 2010. Bestemmelsene i forordningen regulerer på hvilke vilkår og hvordan løyvemyndighetene skal kompensere for levering av offentlige transporttjenester, og derunder kan gi kompensasjon for økonomiske ulemper tilknyttet pålagte vilkår".

Vi viser også til påfølgende dom avsagt i Sør-Trøndelag tingrett 16.11.16, som gjaldt krav om erstatning som følge av ugyldig konsesjonsvilkår, tingrettens saksnummer 16-052356TVI-STRO.

Vennlig hilsen
NHO Transport

Jofri Lunde
næringspolitisk sjef